

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-3-184 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 11-55/1434-509
Karar Tarihi : 02.11.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Osman Tan ÇATALCALI, Aytül KÜÇÜK

**C. BAŞVURUDA
BULUNAN**

20

: -
.....

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN:

- Boydak Holding A.Ş.
Organiza Sanayi Bölgesi 6. Cad. No: 35 Melikgazi/Kayseri
- Boytaş Mobilya Sanayi ve Ticaret A.Ş.
1. Organize Sanayi Bölgesi 7. Cad. No: 5 Melikgazi/Kayseri
- Yön Dayanıklı Tüketim Malz. Paz. San. ve Tic. A.Ş.
Bahçekapı Mah. 10. Cad. No: 8 Şaşmaz/Etimesgut/Ankara

30

E. DOSYA KONUSU: Bellona markalı ürünlerin tek bir fiyattan satılmak suretiyle yeniden satış fiyatının tespit edilerek 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Yapılan başvuruda özetle;

40

- A.A. Torun Pazarlama Ltd. Şti.'nden Bellona markalı oturma takımı aldığı,
- Bayi yetkilisince peşin veya başka türlü indirim yapıldığı takdirde Bellonanın bayiye 10.000 TL ceza kestiğinin ifade edildiği,
- Aksa Mobilya Tic.'in ve Koçlar Day. Tük. Mal. Paz. San. Tic. Ltd. Şti.'nin de benzer şekilde indirim yapmalarının yasak olduğunu kendisine söylediği,
- Bu durumun Bellona firması ile Bellonanın Ankara bayileri arasında fiyat anlaşması olduğunu gösterdiği iddia edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 22.7.2011 tarih ve 5357 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 25.08.2011 tarih ve 2011-3-184/İİ-11-347.OTÇ sayılı İlk İnceleme Raporu, 14.9.2011 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 11-47/1182-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 26.10.2011 tarih ve 2011-3-184/ÖA-11-347.OTÇ sayılı

50

Önaraştırma Raporu 31.10.2011 tarih ve REK.0.17.00.00-110.02.02/409 sayılı Başkanlık önergesi ile 11-55 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda özetle;

- Bellona markalı ürünlerin tek bir fiyattan satılmak suretiyle yeniden satış fiyatının tespit edilerek 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği yönündeki şikayete ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı;
- Bununla birlikte Bellona markalı ürünler için yayımlanan fiyat listelerinde yer alan fiyatların ancak tavsiye niteliğinde olduğu dolayısıyla bayilerin satış fiyatlarına müdahale edilmesinin rekabet ihlali teşkil ettiği ve bu tür eylemlerden kaçınılması gerektiği yönünde, aynı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca taraflara görüş bildirilmesinin yerinde olacağı kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Taraflar

I.1.1. Boydak Holding A.Ş. (Boydak Holding)

1957 yılında kurulan Boydak Holding, 2011 yılı itibarıyla bünyesinde 8 ayrı sektörde faaliyet gösteren 32 şirketi barındırmaktadır. Söz konusu şirketler mobilyacılık, tekstil, kimya, demir çelik gibi pek çok farklı sektörde faaliyet göstermektedir.

Bellona markalı ürünler Boydak Holding A.Ş.'ye ait olan Boytaş Mobilya San. ve Tic. A.Ş. tarafından üretilmekte, Boydak Holding A.Ş. bünyesindeki pazarlama ve satış birimi tarafından pazarlanmaktadır. Dolayısıyla mevcut dosyada Bellona ile her iki şirket de kast edilmektedir.

I.1.2. Boytaş Mobilya Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Boytaş)

Boydak Holding bünyesinde faaliyet gösteren bir şirket olan Boytaş, İstikbal, Bellona, Mondi ve İstikbal Regina Mutfak markalarına yatak odası, yemek odası, genç odası, bebek odası, kanepeler, koltuk takımı, mutfak mobilyası, banyo mobilyası ve sandalye üretimi yapmaktadır.

I.1.3. Yön Dayanıklı Tüketim Malları Paz. San. ve Tic. A.Ş. (Yön A.Ş.)

- Yön A.Ş. Boydak Holding'in sahibi olduğu İstikbal ve Bellona gibi markaların ürünlerinin Ankara bölgesindeki ana bayisi konumundadır. Bu markalara ait ürünler Yön A.Ş.'nin depolarına gelmekte ve buradan da bayilere dağıtılmaktadır.

I.2. İlgili Pazar

- Bellona ve bayileri esas olarak yatak odası, yemek odası, genç odası, bebek odası, kanepeler, koltuk takımı, mutfak mobilyası, banyo mobilyası, sandalye gibi mobilya ürünlerinin üretimi ve satışı işiyle iştigal etmektedir. Söz konusu ürünlerin yanında bu ürünleri tamamlayan yorgan, yastık gibi ürünlerin üretim ve satışı da gerçekleştirilmektedir.

İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. maddesinde "...inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir." denilerek alternatif pazar tanımları açısından rekabetçi endişe yaratmayan işlemlerde Kurulun ilgili pazar tanımlamayabileceği ifade edilmiştir. Bu çerçevede pazar tanımının kesinliğinin değerlendirmeyi değiştirmeyecek oluşu nedeniyle mevcut dosya kapsamında ilgili ürün pazarı ve ilgili coğrafi pazar tanımının detaylı olarak yapılmasına gerek olmadığı sonucuna varılmıştır.

110

I.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

I.3.1. Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

Bellonanın merkezinde ve Yön A.Ş.'de raportörlerce yapılan yerinde incelemede elde edilen belgelerin genelinde Bellonanın ana bayilerini fiyat istikrarına davet ettiğini, indirimlere gidilmemesini telkin ettiğini ve nakit satışlarda iskonto uygulanmamasını istediğini gösteren hususlar bulunduğu dosya mevcudu bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır. Diğer yandan bazı belgelerde ise bayilerin bir araya getirilmek suretiyle söz konusu birlikteliğin de sağlanmaya çalışıldığı ancak çoğu zaman bu girişimin başarısız olduğu görülmektedir. Bir diğer husus ise "gölge müşteri" uygulaması ile zaman zaman Ankara'daki Bellona bayilerinin denetlendiği tespit edilmiş olup, yapılan denetimlerde Bellona bayilerinin müşterilerle olan ilişkilerinin nasıl olduğunun yanı sıra fiyatlardaki istikrarının da kontrol edildiğini gösteren belgelere ulaşıldığı dosya mevcudundan anlaşılmıştır.

120

Fiyat istikrarına uymayanların bayiliğinin ana bayi tarafından iptal edilebilmesi koşulunun sözleşmelere getirilip getirilmediğinin tespiti için Bellona ana bayilik sözleşmeleri incelenmiş ve ana bayilik sözleşmelerinde bu yönde bir hüküm bulunmadığı görülmüştür. Dolayısıyla, İzpa¹ Bölge Sorumlusu tarafından İzpa Genel Müdürüne gönderilen "Bayilik Sözleşmesine Ek Madde Hk." başlıklı e-postada; "*Madde 4 – Bayinin, bayilik sözleşmesinde belirtilen bayilik kurallarına, fiyat istikrar politikalarına, kampanya uygulamalarına ve marka çalışma politikalarına uymayan çalışmalarının ve uygulamalarının tespit edilmesi ve gerekli uyarıların yapılmasına rağmen devamı halinde Anabayi bayinin statüsünü değiştirmeye, bayilik primlerini sona erdirmeye, bayiliğini iptal ettirmeye hiçbir ihtaraya gerek duymadan tek taraflı yetkilidir. ...*" şeklinde sözleşmelerde yer alması talep edilen hususun sadece bir talep olarak kaldığı ve hayata geçirilmediği tespit edilmiştir.

130

Yön A.Ş.'de yapılan yerinde incelemede Yön A.Ş.'nin 2011 yılında çeşitli bayilerle yapmayı planladığı görüşmelerde hangi konuları konuşmayı düşündüğünü gösterir belge bulunmuştur. Belgede Yön A.Ş.'nin yapacağı görüşmelerde bütün bayilerden fiyat istikrarına riayet etmelerini de isteyeceği ifade edilmektedir.

140

Bellonanın bağlı olduğu Boydak Grubunun bir diğer markası olan İstikbal hakkında yakın zamanda yapılan ve 16.12.2010 tarih ve 10-78/1624-624 sayılı Kurul kararına konu edilen incelemeye yer vermek gerekmektedir. İlgili kararda Boydak Holdingin kontrolünde bulunan İstikbal Mobilya Sanayi ve Ticaret A.Ş. (İstikbal) hakkında açılan ve bu inceleme ile benzer hususlar içeren önaraştırmada İstikbalin ana bayi ve

¹ İzpa, Çukurova Bölgesi Bellona ana bayiidir.

150 bayileriyle yaptıkları sözleşmelerin bayilerin satış fiyatlarına ilişkin kısmının değiştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır². Bu karar sonrası Boydak Holding aynı pazarda faaliyet gösteren farklı markalar olması dolayısıyla Bellona için imzalanan bayilik anlaşmalarında da benzer adımlar atmaya karar vermiş olup 2011 yılı içerisinde, eskiden düzenlenmiş olan sözleşmelerin yerine bir örneği dosya mevcudunda bulunan yeni sözleşmelerin akdedildiği anlaşılmıştır.

1.3.2. 4054 sayılı Kanun Kapsamında Değerlendirme

160 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde; "*Belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.*" hükmü yer almaktadır. Bu bakımdan üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren sağlayıcı ile bayileri arasında yeniden satış fiyatının belirlenmesine yönelik yapılacak bir anlaşmanın ya da bu yöndeki eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilebileceği açıktır. Ancak rekabet ortamı üzerinde oluşturduğu zararlı etkilere karşın ortaya çıkardığı etkinlikler dolayısıyla dikey anlaşmalar 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde 4. madde yasağından muaf tutulabilmektedir.

170 Bellonanın yeniden satış fiyatının tespitine konu eylemlerinin incelenmesinde İstikbale yönelik inceleme sonrası sözleşmelerde yapılan değişiklik büyük önem arz etmektedir. Nitekim Bellona ve bayileri arasındaki sözleşmeler 2011 yılı içerisinde Kurulun İstikbal kararına uygun olarak değiştirilmiştir. Bu nedenle sağlayıcı konumundaki Bellonanın yeniden satış fiyatının tespitine yönelik eylemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamındaki değerlendirilmesinde ilk olarak değiştirilen sözleşmeler ele alınacak olup, yerinde incelemede bulunan büyük bir kısmı bu dönem öncesine ait belgeler bu değişiklik çerçevesinde değerlendirilecektir.

180 Bellona bayilik anlaşmaları 2002/2 sayılı (2002 sayılı Tebliğ) bakımından aşağıda ele alınmaktadır.

1.3.2.1. Bellona Bayilik Sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği Kapsamında Değerlendirilmesi

190 2002/2 sayılı Tebliğ'in Kapsam başlıklı ikinci maddesinin ilk fıkrasında, "*Üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar – dikey anlaşmalar – bu Tebliğde belirtilen koşulları taşıması kaydıyla, Kanun'un 4. maddesindeki yasaklamadan Kanunun 5. maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulmuştur*" denilmektedir. Bu bağlamda Bellona, ana bayileri ve bayileri arasında akdedilen sözleşmelerin konusunun ana bayi ve bayilerin Bellona tarafından üretilen ürünleri satmak olması nedeniyle, bu sözleşmelerin 2002/2 sayılı Tebliğ'e göre birer dikey anlaşma olduğu anlaşılmaktadır.

² Bu kararda İstikbal hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, bununla birlikte istikbal tarafından yayımlanan fiyat listelerinin tavsiye niteliğinde olduğunun açıkça belirtilmesi ve rekabet etmeme yükümlülüğü öngören "istikbal Bayilik Sözleşmesi"nin süresinin en fazla beş yıl olacak şekilde düzenlenmesi gerektiği, bu durumda anılan sözleşmenin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile uyumlu olacağı yönünde aynı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca ilgili teşebbüse görüş bildirilmesi konusunda Başkanlığın görevlendirilmesine hükmedilmiştir.

200 Sözleşmelerin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamına girmesi için aranılan bir diğer koşul ise sağlayıcının ilgili ürün pazarındaki pazar payının %40'ı aşmamasıdır. Bu noktada Boydak Grubunun İstikbal, Mondi ve Bellona markaları ile pazarda faaliyet gösterdiği, Boydak Holdingin bu pazarlardaki pazar payının %40 altında olması dolayısıyla 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen pazar payı eşiğinin aşılmadığı sonucuna dosya mevcudu bilgi ve belgelerden varılmaktadır. Dolayısıyla Bellona bayilik sözleşmeleri 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında yer almaktadır.

Sözleşmelerde yeniden satış fiyatına ilişkin olarak, Bellonanın yeniden satıcılara tavsiye ya da azami fiyat olarak algılanması gereken fiyat listeleri gönderdiği (sözleşmenin 4.9. maddesi) ve bu düzenlemenin de sözleşmeleri 2002/2 sayılı Tebliğ'in dışına çıkartacak bir nitelik arz etmediği anlaşılmaktadır.

210 Dolayısıyla, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4.a. maddesinde yer alan "*alıcının kendi satış fiyatını belirleme serbestinin engellenmesi... sabit veya asgari fiyatına dönüşmemesi koşuluyla, sağlayıcının azami satış fiyatını belirlemesi veya satış fiyatını tavsiye etmesi mümkündür*" koşulunu sağlamaktadır³.

220 Sözleşmelerin 4.5. maddesinde, bayilere Bellona haricinde hiçbir yabancı ürün satmama şartı getirilmiştir. Söz konusu şart rekabet etmemeye ilişkin olup sözleşme süresince geçerlidir. Sözleşmenin süresi ise 11. maddede düzenlenmiştir. Buna göre, "*İşbu sözleşme imza tarihinden itibaren bir yıl için geçerlidir. Sözleşmenin sürenin bitiminden bir ay önce sözleşme taraflarca feshi ihbarda bulunulmadığı... takdirde sözleşme birer yıl otomatik süreyle uzar. Sözleşmenin uzaması... hükmü en fazla birinci yılı takip eden dört yıl ile sınırlıdır*" denilerek sözleşme süresinin en fazla 5 yıl olabileceği kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda sözleşmede yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün belirsiz süreli olmadığı ve 5 yılı aşmadığı bu nedenle sözleşmenin içerdiği rekabet etmeme yükümlülüğü bakımından 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5.a. maddesinde öngörülen süre ile tutarlıdır⁴.

Dolayısıyla Bellonanın bayilik sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu kanaatine varılmıştır.

I.3.2.2. Yerinde İncelemede Bulunan Belgelerin Değerlendirilmesi

230 Yerinde incelemelerde elde edilen belgelerde Bellonanın fiyat istikrarı sağlamak adına bazı eylemlerde bulunduğu bir başka ifadeyle yeniden satış için bayilerine gönderdiği ürünlerinin fiyatlarının her satış noktasında aynı olmasını istediği anlaşılmaktadır. Söz konusu hususlar Bellonanın yeniden satış fiyatının tespitini amaçlayan eylemler içerisinde olduğunu gösterir niteliktedir.

240 Ancak söz konusu eylemlerin çoğu İstikbal hakkında alınan karardan önce gerçekleştirilmiştir. 16.12.2010 tarih ve 10-78/1624-624 sayılı Kurul kararı sonrasına ait sınırlı sayıda belge bulunmakta hatta bu belgeler ilgili Daire Başkanlığı'nın ihlalin sonlandırılmasına yönelik yazısının tebellüğü edildiği 4.2.2011 tarihinden önceye ait gözükmemektedir. Kaldı ki İstikbal hakkında varılan karardan sonra Bellona bayilik

³ Eski sözleşmelerin yeniden satış fiyatına ilişkin 4.6. maddesi; "*Bayi, Üretici'nin belirlemiş olduğu ve dönemsel olarak sirküle edilen satış koşullarına uymayı kabul eder ve güncel perakende fiyat listelerini uygulamakla yükümlüdür*" şeklindedir.

⁴ Eski sözleşmelerin süreye ilişkin 12. maddesi; "*İşbu sözleşme imza tarihinden itibaren 1 (bir) yıl için geçerlidir. Sözleşmenin bitiminden 1 (bir) ay önce sözleşme taraflarca feshi ihbarda bulunulmadığı veya 12. maddedeki şartlar nedeniyle fesh edilmediği takdirde sözleşme 1 (bir) yıl süreyle uzamış olur*" şeklinde düzenlenmiştir.

sözleşmeleri 2002/2 sayılı Tebliğ ile uyumlu hale getirilmiştir. Bu bakımdan Bellonanın bu karardan sonra dikey yapılandırmasını yeniden gözden geçirerek 4054 sayılı Kanun'a uygun bir şekilde hareket etmeye başladığı kanaati oluşmuştur.

250 Diğer yandan Kurul 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği düşünülen dikey anlaşmalara ilişkin kararlarında, aynı sektörde faaliyet gösteren teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde incelenebilecek anlaşmaları (yatay rekabet ihlali) ile üretim ve dağıtım sisteminin farklı seviyelerindeki teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde incelenebilecek anlaşmalarının (dikey rekabet ihlali) aynı şekilde değerlendirilmemiştir. Nitekim yatay anlaşmalarda daha katı bir tutum sergilenirken dikey anlaşmalarda daha çok ihlallere son verilmesi istenmektedir. Ancak dikey anlaşmalar diğer sağlayıcıları dışlayıcı, pazara giriş engeli yaratıcı etkilerinin bulunması durumunda daha katı bir yaklaşımla değerlendirilebilmektedir. Bu değerlendirme ise sağlayıcının ve rakiplerinin pazar içindeki güç ve konumlarının incelenmesinden sonra ortaya koyulabilmektedir.

260 Bellona markalı ürünlerin satıldığı pazar oldukça rekabetçi bir pazardır. Belli bir yatırımla markalarını oluşturmuş ve ürünleri tüm Türkiye'de satılan teşebbüslerin yanında kendi atölyesinde ürettiği ürünleri herhangi bir markaya ihtiyaç duymadan satan (örneğin Ankara'da Siteler, İzmir Karabağlar bölgesinde faaliyet gösteren esnaf, İnegöl'deki mobilya üreticileri vs.) teşebbüsler de bu ürünleri üretmektedirler. Nitekim Bellona tarafından Kurumumuza gönderilen yazıda, Bellonanın pazar payının tahminen %, Boydak Grubu'na dahil teşebbüslerin toplam pazar payının ise tahminen % aralığında olduğu ve ülkemizde ağaç ürünleri ile iştilal eden yaklaşık 60.000 adet irili ufaklı işletme bulunduğu ifade edilmektedir. Bu durum pazarın rekabetçi bir yapı sergilediğini gösterir niteliktedir.

270 Değınilmesi gereken bir diğer husus ise Bellonanın bayiler tarafından satılan ürünlerin fiyatına neden müdahale etme isteği duyduğudur. Bellonanın yeniden satış fiyatına müdahale etmek istemesinin en önemli nedeni olarak marka imajının korunması isteği gösterilebilir. Boydak Holding yaklaşık 54 yıldır mobilya sektöründe faaliyet göstermektedir. Bu süre zarfında markalaşmak için ciddi yatırımlar yaparak tüketicilerin gözünde farklı bir yer edinmişlerdir. Bunun sonucunda ürünlerini markasız ürünler üreten veya markasına yeteri kadar yatırım yapmamış teşebbüslere oranla daha yüksek bir fiyattan satabilmektedirler. Bu bakımdan farklı Bellona bayilerinde aynı ürün için farklı fiyatların olması Bellonanın imajını olumlu etkilemeyeceği, tüketicilerin Bellonayı markasız üreticiler gibi değerlendirmesine yol açabileceği Bellona yetkililerince dile getirilmiştir. Nitekim yerinde incelemede elde edilen bir belgede bayilerin fiyat istikrarına uymalarının nedeni

280 *"... Zira liste fiyatlarımızın uygulanması, tüketicilerimizin her mağazamızda aynı fiyatla karşılaşması, ciddi ve kurumsal marka olmanın gerekliliğidir."* şeklinde açıklanmaktadır.

290 Diğer yandan Bellonanın Ankara ana bayisi olan Yön A.Ş.'nin "Gölge Müşteri" uygulamalarının da Bellonanın amacına benzer şekilde marka imajını korumaya/geliştirmeye yönelik çalışmalar olduğu kanaatine varılmıştır. Bu durum "Gölge Müşteri" çalışmaları sırasında müşteri kılığında mağazayı denetleyen kişilerin tuttuğu ve standart olan "Mağaza Değeriendirme Formu" incelendiğinde de görülmektedir. Söz konusu formda fiyata ilişkin herhangi bir madde yer almamakta,

sadece satış arttırmak için müşterilere yeterli hizmet verilir verilmediği kontrol edilmektedir. Bu noktadan hareketle 3.1.2011 tarihli belgede fiyatın da kontrol edildiğinden bahsedilmesinin İstikbal kararından önceki döneme ait bir uygulama olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim yerinde incelemelerde, Yön A.Ş.'nin İstikbal hakkındaki Kurul kararı sonrasında bu tür uygulamalarda bulunduğunu gösterir nitelikte bir belgeye ulaşılamamış olması Yön A.Ş.'nin de Bellona gibi söz konusu önaraştırmadan sonra bu tür uygulamalara son verdiğini göstermektedir.

300 Diğer yandan Bellona bayilerinin tamamının tavsiye edilen fiyatlara bire bir uyduklarını gösteren bilgi ve belgelere de ulaşılamamıştır. Tablo 1'de Lifos koltuk takımının şikayet edilen üç bayi tarafından 2011 yılı içerisinde hangi fiyattan satıldığına ilişkin bilgilere yer verilmektedir. Tavsiye edilen fiyatlar hem peşin hem de 12-24 ay vadeli taksitler olarak sunulmuştur.

Tablo 1 : Lifos Koltuk Takımlarının Şikayet Edilen Bayilerde 2011 Yılı Satış Fiyatları

Lifos Koltuk Takımı Fiyatları (KDV Dahil)			
Teşebbüs	Koçlar Day. Tük. Mal. Paz. San. Tic. Ltd. Şti.		
Tarih Aralıkları	1.1.2011 - 31.3.2011	1.4.2011 - 31.6.2011 ⁵	1.7.2011 - 31.9.2011
Tavsiye Peşin Fiyat	2.398	2.496	2.571
Tavsiye 12 Ay Vadeli Fiyat(TL)	2.484	2.586	2.664
Gerçekleşen Satış Fiyatları(TL)			
Teşebbüs	Aksa Mobilya Tic.		
Tarih Aralıkları	1.1.2011 - 31.3.2011	1.4.2011 - 31.6.2011	1.7.2011 - 31.9.2011
Tavsiye Peşin Fiyat	2.398	2.496	2.571
Tavsiye 12 Ay Vadeli Fiyat(TL)	2.484	2.586	2.664
Gerçekleşen Satış Fiyatları(TL)			
Teşebbüs	A.A. Torun Pazarlama Ltd. Şti.		
Tarih Aralıkları	1.1.2011 - 31.3.2011	1.4.2011 - 31.6.2011	1.7.2011 - 31.9.2011
Tavsiye Peşin Fiyat	2.398	2.496	2.571
Tavsiye 12 Ay Vadeli Fiyat(TL)	2.484	2.586	2.664
Gerçekleşen Satış Fiyatları(TL)			

Kaynak: Teşebbüsler tarafından gönderilen bilgiler

Tablo 1'den de görülebileceği üzere, Lifos markalı koltuk takımları hem peşin hem taksitli satışlarda Aksa Mobilya ve Koçlar Ltd. Şti. tarafından tavsiye edilen fiyatların

⁵ Koçlar Ltd. Şti.'nin bu döneme ait 24 ay vadeli TL'lik bir satışı bulunmakta olup tavsiye edilen 24 ay vadeli fiyat 2.684 TL'dir.

310 altında müşteriye satılmıştır. A.A. Torun Pazarlama Ltd. Şti. ise çoğunlukla tavsiye edilen fiyatlar üzerinden satış yapmakta bununla birlikte bazı satışlarında ise tavsiye edilen fiyatların altında kalmaktadır. Nitekim AA Torun Pazarlama Ltd. Şti.'de yapılan yerinde incelemede "Lavin" koltuk takımının tavsiye edilen fiyat olan 3.795,60 TL yerine TL'ye satıldığı da görülmektedir. Bunun yanı sıra bayilerin her birinin Lifos koltuk takımlarının çok fazla talep edilen bir ürün olduğunu dile getirmiş olmaları da önem arz etmektedir. Zira talebin yüksek olduğu ürünlerde bayiler tavsiye edilen satış fiyatının altına çok inmemektedir.

320 Yukarıda yapılan değerlendirmeler neticesinde, Boydak Grubunun ve Yön A.Ş.'nin Bellona markalı ürünlerde yeniden satış fiyatının tespitine yönelik eylemlerde bulunduğu ancak aynı gruba ait İstikbal markası için başlatılan rekabet incelemesi sonrası alınan Kurul kararına uygun davranmak için Boydak Grubuna 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca yapılan bildirim sonrasında tarafların Bellona markasına yönelik faaliyetlerinde de 4054 sayılı Kanun'u gözetmeye başladığı anlaşılmıştır. Nitekim yerinde incelemede elde edilen 16.7.2011 tarihli İstikbal-Bellona bayilik sözleşmelerinin yenilenmesi hakkında ana bayilere gönderilen bir e-postada fiyatların tavsiye niteliğinde olduğu ve sözleşmelerin toplam süresi örnek verilerek Rekabet Kurumunun belirlemiş olduğu hukuki standartların göz önünde bulundurulduğu ifade edilmektedir. Kaldı ki yerinde incelemelerde İstikbal için yapılan 330 bildirim sonrasında ait ihlal niteliği taşıyan bulgular elde edilememiş ve bayilik sözleşmelerinin 4054 sayılı Kanun'a uygun olarak değiştirildiği tespit edilmiştir.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- 1- Dosya konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına,
- 340 2- Bununla birlikte, Bellona markalı ürünler için bayilerin satış fiyatlarına müdahale edilmesinin rekabet ihlali teşkil ettiği ve bu tür eylemlerden kaçınılması gerektiği yönünde aynı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca taraflara görüş bildirilmesini teminen Başkanlığın görevlendirilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.